



Första söndagen efter Påsk i nådens år 2020

Åke Malander (ELBK)

Introitus Psalm 114, Gt 1 Mos 32:22-32, Ep 1 Joh 5:1-12, Ev Joh 20:19-31, III Luk 24:36-48

Herre Jesus, som du den gången kom till lärjungarna trots deras stängda dörrar, så kom idag till oss trots våra hårda, stängda hjärtan. Amen.

Omvändelse och syndernas förlåtelse i Jesu namn

I bibelkalendern står som tema för denna söndag *Genom stängda dörrar*. Orden syftar på hur Jesus kommer till sina räddhågsna lärjungar där de sitter bakom låsta dörrar. Deras fruktan är lätt att förstå, de hade ju blivit så naket påmind om den mänskliga ondska och falskhet som för ett par dagar sedan så brutalt visat sitt rätta ansikte genom att högljutt kräva att Jesus skulle korsfästas. Och de hade ju öppet och offentligt varit hans lärjungar, varit anhängare till den korsfäste "hädaren och upprorsmakaren". Så vad kan nu inte eventuellt hända med dem själva? Allt tycks vara sorg och fruktan hos de rådvilla lärjungarna där de är församlade. Inte bara att de själva stängt alla dörrar, de upplever nog också att hoppets dörrar är stängda. Ja det är helt tydligt att de ännu inte hade förstått vad som egentligen har skett, varför deras Herre och Mästare, Jesus, måste dö, och att han på tredje dagen ska stå upp igen. Inte heller de första vittnesbörderna de fått om att Jesus faktiskt lever har skapat så mycket annat än förvirring hos dem. Och hur är det nu med deras ställning inför Gud?? De hade följt Jesus på hans vandringar, hört hans predikningar och sett hans underbara gärningar – och de hade förnekat, svikit och övergett honom och sett honom lida och dö på korset. Här på påskdagens kväll synes den djupaste nöd nu anfäktade Jesu lärjungar.

Se, då händer det de aldrig kunde föreställa sig, det fullkomligt orimliga. Helt plötsligt så bara står Jesus där mitt ibland dem, livs levande inför deras ögon. Självklar blir de förskräckta och tror att det är en spöksyn, att det är en andevarelse, men han visar dem att det **är** verkligen **Han**. De kan ta på honom och känna att det är en människas kropp, den kropp som dog på korset och lades i graven, ja han till och med äter i deras åsyn. Men samtidigt som han har sin verkliga, mänskliga kropp är han inte begränsad till den verklighet som vi kan uppfatta och förstå; han är oberoende av vår fysiska verklighet, av tid och rum. Och nu står han mitt ibland dem! **Han är uppstånden. Ja han är sannerligen uppstånden.**

En liten utveckling: Den predikotext som vi här har läst omkullkastar varje försök att bortförklara eller förändliga Jesu uppståndelse. Förutom den direkta förnekelsen så finns det jag vill kalla "den fromma bibelkritiken" och den är värre, den är försåtlig. Man kan mena att uppståndelsen ska förstås på ett andligt sätt: "Jesus lever." Det viktiga är att Jesus lever i sina troendes hjärtan. Detta och liknande, mina vänner, är *inte* vad vi läser i evangelierna. Nej, de tvivlande lärjungarna får ovedersägliga bevis: de får ta på honom, de får se märkena på händerna och fötterna efter spikarna, han äter tillsammans med dem; Jesu kropp som kall och död lades i graven har stått upp från döden och lever igen. Detta är vad Nya testamentet säger om Jesu död och uppståndelse.

För lärjungarna förbyts nu fruktan i glädje. Deras älskade Herre och Mästare, som var död, lever och är hos dem. Han undervisar dem om att det som skett med honom är uppfyllelsen av Mose och profeterna. Han öppnar deras ögon och sinnen så att de ser och förstår, att detta är vad Skriften säger: Messias måste lida och dö, och på tredje dagen stå upp från de döda. Dagens händelse har vi både i evangelietexten hos Johannes och i vår predikotext här hos Lukas. Båda evangelisterna framhåller att Jesus hälsar de arma lärjungarna med **Frid!** Mitt i deras djupaste oro och förtvivlan står han mitt ibland dem och hälsar dem med ordet Frid. Detta är inte bara en fridsönskan, det är syndaförlåtelsens ord. Jesus har ju själv åstadkommit den frid han överrätter åt dem; genom sin död har han avvägabragt försoning för människan. Gud hälsar den förskräckta människan med Frid och Fred. Vilken underbar förvandling: från oro och rädsla till glädje och frimodighet, när de nu får klart för sig hur allting ligger till, när de med egna ögon har sett att han är uppstånden och står mitt ibland dem. Då får de verkligen det som Jesus bjuder, nämligen Frid. När han sedan utlägger Mose och

profeterna för dem förstår de också att det som skett måste ske och utgör själva kulmen på Guds av evighet bestämda väg och plan för den fallna människans frälsning. Den frid han nu ingjuter i deras hjärtan är *"Guds frid som övergår allt förstånd"*. Den friden har sin grund i och vilar på det som har skett under Påsken, att Jesus har lidit och dött och uppstått på den tredje dagen. Det är inte en sådan frid som världen ger. Guds frid är en frid som stillar de troendes hjärtan och förmår göra dem vid gott mod, en frid som håller trots yttre faror, ja även i olyckor och prövningar, sjukdomar och epidemier som i dessa dagar med åtföljande prövningar, fattigdom, synd och död.

När Jesus sålunda öppnat lärjungarnas ögon och ingjutit sin frid i deras hjärtan, ger han dem ett uppdrag, ett enastående uppdrag. De ska predika omvändelse och syndernas förlåtelse i hans namn för alla folk, med början i Jerusalem. Syndaförlåtelse i Jesu namn! Därför firar den evangelisk-lutherska kyrkan denna söndag att Jesu instiftade den heliga avlösningen, överräckandet av syndernas förlåtelse. I evangelietexten hörde vi honom säga: *"Om ni förlåter någon hans synder, så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder, så är han bunden i dem."* Detta kan låta märkligt, kan verkligen lärjungarna förlåta synder? Märkligt eller ej, men för Kristi kyrka är det ju så att: Har Jesus sagt detta, då är det så och då är det detta som gäller. Detta är Herrens egna ord, hans instiftelse av den "nycklamakt", de nycklar han överlämnat åt sin kyrka och församling. Nycklar till att binda den obotfärdige syndaren som inte vill överge sitt syndaliv. Men framför allt är det nycklar till att befria den människa som är tyngd av sin syndaskuld. Det är den nyckel som ger församlingen makt att genom prästens mun till den bekymrade syndaren uttala orden: *"... på vår Herres Jesu Kristi befallning förlåter jag dig dina synder i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen."* Jesus utväljer det ringa och oansenliga; den obetydliga och bräckliga människan ges ett uppdrag som är så stort och mäktigt och välsignat att det väcker anstöt för det mänskliga förnuftet. Men Jesus ger verkligen till den lilla ängsliga apostlaförsamlingen där i Jerusalem, och till alla kristna församlingar i alla tider, uppdraget att till botfärdiga syndare uttala avlösningens mäktiga förlåtande ord. Kristus "delegerar" makten att uttala dessa avlösningens ord till sin församling, som förvaltar den genom sitt av Kristus instiftade ämbete.

Avlösningens trösterika ord kan och får aldrig frikopplas från Påskens budskap. Det är inte en förlåtelse i tomma intet. Det är inte ett mänskligt psykologiskt skeende, en känsla av befrielse. Avlösningen tillsägelsen av Guds förlåtelse, ett ord med gudomlig auktoritet. Det som vi firar idag, avlösningens sakrament, är inte fattbart och gripbart utanför det som Gud gjort för oss i sin Sons död och uppståndelse. Påskens evangelium, påsken som händelse och budskap, måste först förkunnas och tros innan avlösningen får något begripligt innehåll. Det måste vara så att den tro som tar emot förlåtelsen (ottron däremot förkastar den ju, till sitt eget fördärv), den tron gör det i förtröstan på att *Jesu, Guds Sons blod renar oss från all synd* – för Jesu blod som runnit, inte för min ånger och botfärdighets skull, förkunnas avlösningens ord till mig! Det kan aldrig nog kraftigt betonas att hela detta väldiga uppdrag Jesus gett sin kyrka inte bara är att predika omvändelse och syndernas förlåtelse, utan omvändelse och syndernas förlåtelse **i hans namn**. Hans *"som utgavs för våra överträdelsers skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull"*. Just därför kan avlösningens ord aldrig vara ogiltigt. Men, undras det ibland, behövs den särskilda avlösningen, vi har ju redan dopet och predikan och nattvarden? En onödig, ja ogiltig fråga: har Jesus instiftat den och gett den åt sin kyrka, så diskuterar vi inte om den behövs eller inte – vi gör bruk av den och tackar Gud för hans överflödande nåd, som han skänker oss genom olika medel. Amen

"Du må vara hurudan du kan, så är åtminstone dina synder borttagna, utplånade, förlåtna, kastade i havets djup – det skedde i Kristi dödstimme. Blir du fördömd, så sker det inte för dina synder, utan för din otro, ditt bortoblivande."